

Expunerea de motive

Propunere legislativă privind practicile comerciale neloiale dintre cumpărător și furnizor în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar	
2.Motivele emiterii	
1.Descrierea situației actuale	În prezent, în România, nu există reglementări specifice aplicabile pentru combaterea practicilor comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. S-a considerat ca fiind imperios necesară reglementarea unor practici comerciale neloiale care s-au dovedit a fi dăunătoare mediului de afaceri, pentru a le oferi fermierilor și întreprinderilor mici și mijlocii mai multă certitudine și pentru a le asigura suportul necesar gestionării riscurilor pe care, altfel, nu le-ar fi putut controla. Necesitatea reglementării protecției împotriva practicilor comerciale neloiale s-a datorat și faptului că un procent relevant din produsele agricole și alimentare sunt perisabile și sezoniere. De asemenea, identificarea și sancționarea autorilor în ceea ce privește încălcările reglementărilor care vizează combaterea practicilor comerciale neloiale, este foarte importantă, pentru a evita transferarea costurilor unor astfel de practici către producătorii agricoli. Adoptarea cadrului normativ de identificare a practicilor comerciale neloiale de stabilire a modului de aplicare a sancțiunilor asigură stabilitatea și securitatea raporturilor juridice. De asemenea, reprezintă un mijloc eficient de înlăturare a inegalității apărute în procesul de negociere, determinată de puterea de negociere a cumpărătorilor și garantează un tratament echitabil pentru întreprinderile mici și mijlocii din domeniul agroalimentar. Operatorii economici mai mici din lanțul de aprovizionare cu alimente, inclusiv fermierii, sunt vulnerabili față de practicile comerciale neloiale utilizate de

	partenerii din cadrul lanțului agroalimentar. Acești operatori economici nu au putere de negociere și alternative pentru vânzarea produselor lor către consumatori, fiind obligați să suporte costuri, care în mod rezonabil și legal, nu se impun a fi în sarcina lor. În contextul actual, în care la nivel național se iau măsuri pentru relansarea economiei, adoptarea cadrului juridic prin care să fie sancționat comportamentul neloial în relațiile comerciale cu produse agricole și alimentare este prioritară, întrucât subminează viabilitatea economică a operatorilor economici din cadrul lanțului de aprovizionare cu produse agricole și alimentare. Prin stabilirea acestor norme se garantează că acești operatori pot concura în mod echitabil, contribuind astfel la eficiența lanțului în ansamblul lui. Mai mult decât atât, actul normativ desemnează o autoritate publică responsabilă cu aplicarea normelor privind practicile comerciale neloiale apărute în cadrul lanțului de aprovizionare cu produse agricole și alimentare. Astfel că, în cazul unei încălcări dovedite a reglementărilor, această autoritate de executare va avea competența de a impune o sancțiune proporționată și disuasivă, va putea iniția investigații din proprie inițiativă sau pe baza unei plângeri. Un aspect extrem de important este faptul că furnizorii care depun plângeri vor avea dreptul de a solicita confidențialitate și anonim pentru a-și proteja poziția față de partenerul comercial. Menționăm că prin netranspunerea unei directive europene, există riscul ca România să ajungă la aplicarea unor sancțiuni pecuniare însemnate. Neadoptarea prezentului act normativ în regim de urgență ar conduce la neîndeplinirea sarcinilor organismelor cărora li se adresează Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale între întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar și ar putea conduce la producerea unor efecte negative în ceea ce privește mediul concurențial prin impunerea unor practici comerciale neloiale, de către operatorii economici mari, luând în considerare și contextul actual al crizei economice survenite în urma măsurilor de restricție determinate de pandemia cauzată de coronavirus, atât la nivel național, cât și
--	---

	mondial. Adoptarea în regim de urgență are ca scop principal reducerea apariției unor astfel de practici care pot avea un impact negativ, inclusiv asupra nivelului de trai al populației, cât și asupra întreprinderilor care înregistrează venituri agricole. Situația prezentată reprezintă o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă, care afectează un interes public și, prin urmare, întrunește exigențele prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție, deoarece amânarea reglementării ar conduce la consecințe negative în ceea ce privește obligația instituită de articolul 288 din Tratatul privind funcționarea UE, conform căruia directiva este obligatorie pentru țările destinate (una, mai multe sau toate). În consecință, aceste acte legislative emise la nivelul UE trebuie să fie introduse în ordinea juridică internă a statelor membre la termenul prevăzut în textul lor, complet și corect, prin intermediul actelor normative naționale. În acest sens, prin adoptarea acestui act normativ, nu se antrenează consecințe negative, dimpotrivă, se reglementează cadrul juridic aplicabil relațiilor comerciale din lanțul de aprovizionare agricol și alimentară prin combaterea practicilor comerciale neloiale, consecință a diferențelor în ceea ce privește puterea de negociere, care corespunde dependenței economice a furnizorului față de cumpărător. Acestea sunt susceptibile de a conduce la impunerea de către operatorii mai mari a unor practici comerciale neloiale asupra operatorilor mai mici de pe întreg lanțul de aprovizionare cu alimente.
1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislația comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica	Proiectul de act normativ transpune Directiva nr. 633 din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale între întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară.

doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale	
2.Schimbări preconizate	Propunerea legislativă are în vedere următoarele schimbări: • stabilirea domeniului de aplicare a prevederilor Directivei; • stabilirea practicilor comerciale neloiale interzise între cumpărătorii și furnizorii din lanțul de aprovizionare agricol și alimentar; • reglementarea termenelor de plată; • reglementarea competențelor și atribuțiilor autorității de executare din România desemnată pentru a asigura aplicarea la nivel național a prevederilor directivei; • reglementarea sancțiunilor aplicabile autorului încălcării. Scopul proiectului de act normativ este îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente și înlăturarea efectelor dăunătoare ale practicilor comerciale neloiale asupra operatorilor economici din cadrul acestui lanț. Principalul obiectiv este garantarea unui lanț de aprovizionare cu alimente bine echilibrat și funcțional, atât din punct de vedere socio-economic, cât și ca parte vitală a pieței interne, prin înlăturarea diferențelor semnificative în puterea de negociere a operatorilor economici implicați, precum și la combaterea comportamentelor care încalcă principiul bunei-credințe în relațiile contractuale. De asemenea, protecția tuturor producătorilor din sectorul agricol și alimentar, indiferent de dimensiunea lor și de forma de asociere, este o prioritate pentru România.
Alte informații	Nu au fost identificate.
3. Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1.Impactul macroeconomic	Scopul prezentului act normativ este de a combate practicile comerciale neloiale apărute între întreprinderile din lanțul de aprovizionare agricol și

	alimentar și de a înlătura inegalitățile și inechitățile în ceea ce privește puterea de negociere a furnizorilor și cea a cumpărătorilor de produse agricole și alimentare.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2019/633 prin reglementarea practicilor comerciale interzise și a sancțiunilor care vor fi dispuse pentru săvârșirea acestora vine în sprijinul mediului de afaceri (indiferent de categoria din care fac parte cumpărătorii și furnizorii), având ca efect încurajarea comerțului. Aplicarea de sancțiuni pentru săvârșirea de practici comerciale neloiale, precum și publicarea rezultatelor investigațiilor, inclusiv publicarea de informații privind cumpărătorii care au săvârșit încălcări, poate încuraja schimbări de conduită în rândul mediului de afaceri. Mediul de afaceri va fi unul care va manifesta o atenție sporită în ceea ce privește săvârșirea de practici comerciale neloiale, pentru a evita sancționarea acestora. Micul producător beneficiază prin prezenta lege, de o protecție în vânzarea produselor agroalimentare în rețeaua cumpărătorilor mari, care vor manifesta o bună conduită comercială, pentru a evita intervenția autorității, în caz de săvârșire de practică neloială, mediul de afaceri devenind mai echilibrat.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Propunerea legislativă va asigura cadrul juridic necesar desfășurării, în condiții concurențiale, a relațiilor comerciale între întreprinderi din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, prin înlăturarea inegalităților și

	inechităților determinate de puterea de negociere. Scopul prezentului proiect de act normativ este de proteja categoriile de furnizori menționați în Directivă împotriva practicilor comerciale neloiale care sunt extrem de dăunătoare pentru IMM-urile din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.
3.Impactul social	Propunerea legislativă va avea un impact pozitiv în ceea ce privește prețul produselor agricole și alimentare, pe care îl vor achita consumatorii finali.
4.Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5.Alte informații	Nu au fost identificate.

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) bugetul de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal; (ii) bunuri și servicii; b) bugetele locale: (i) cheltuieli de personal; (ii) bunuri și servicii; c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) bugetul de stat; b) bugetele locale.	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații						
5. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul					
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice:	Nu este cazul					

a) impact legislativ – prevederi de modificare și completare a actului normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice; b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic – sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.	
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ transpune Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară. Obiectivul Directivei îl constituie stabilirea unei liste minime de practici comerciale neloiale interzise în relațiile dintre cumpărătorii și furnizorii din cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară și prevede norme minime de asigurare a aplicării respectivelor interdicții și modalitățile de coordonare între autoritățile de aplicare a legii. Termenul limită de transpunere: 1 mai 2021.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
6.Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Au avut loc consultări cu: AMRCR, APAR, CONCORDIA, ROMALIMENTA, PROAGRO, UNCSU și COOP RO, UCPR.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Criteriul avut în vedere la alegerea organizațiilor cu care a avut loc consultarea l-a constituit domeniul acestora de activitate: producție/procesare, comerț, distribuție de produse agricole și alimentare.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul comisiilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi f) Guvernul României	Proiectul de act normativ va fi supus avizării de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Economic și Social c) Consiliul Concurenței d) Guvernul României
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

7.Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1.Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ.	Au fost întreprinse demersurile legale reglementate de prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2.Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
8.Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu au fost identificate.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Inițiator Deputat PNL:
Cristian Buican

